

ASBJØRN KJØNSTAD, ASLAK SYSE OG MORTEN KJELLAND

VELFERDSRETT I

GRUNNLEGGENDE RETTIGHETER, RETTSSIKKERHET
OG TVANG

GYLDENDAL
JURIDISK

Sykdomsbaserte trygdeytelser

6.1 Innledning

Sykdom og alderdom er de viktigste «inngangsbillettene» til folketrygdens ytelser. Hvis sykdom er årsaken til behovet for økonomisk hjelp fra samfunnets side, gir folketrygden et stort register av ytelser. Omtrent 35 prosent av folketrygdens utgifter knytter seg til sykdomsbaserte ytelser.

Folketrygdens sykdomsbegrep omfatter både fysiske og psykiske lidelser. Sosiale problemer faller derimot utenfor folketrygdens dekningsområde. Personer med slike behov kan derimot ha rett til økonomisk sosialhjelp, se kapittel 9 i denne boka.

Etter folketrygdens system kan det skilles mellom tre faser i utviklingen av en sykdom som medfører økonomisk tap: (1) sykefasen, i betydningen inntreden og første del av skade-/sykdomsfasen, (2) arbeidsavklaringsfasen og (3) uførefasen. I hver fase kan det tilstås to hovedtyper trygdeytelser: ytelser til livsopphold og ytelser for å dekke bestemte utgifter.

I fortsettelsen belyses først generelle sider ved sykdomsvilkåret og vilkåret om årsakssammenheng, i punkt 6.2. Presiseringer av disse vilkårene blir behandlet underveis for de enkelte ytelsene. Her følges den nevnte «kronologien» i utviklingen: Sykepenger behandles først, se punkt 6.3. Deretter beskrives arbeidsavklaringspenger i punkt 6.4 og reglene om uføretrygd i punkt 6.5.

Hovedtrekkene i reglene om yrkesskedefordeler blir belyst i punkt 6.6. Her skisseres både inngangskriteriene og et utvalg av de spesifikke reglene som utløser ulike typer særfordeler.

Behandling av sykepengesaker, arbeidsavklaringsaker og uføretrygdsaker omtales i punkt 6.7, som også angir grunntrekkene i reglene om forvaltningsrettslig

Arbeidsavklaringspengene skal minst utgjøre 2 G, som utgjør 185 152 kroner for ett år. Minsteytelsen er aktuell for dem som ikke har hatt inntekt, eller har et inntektsgrunnlag som for tiden er lavere enn ca. 248 855 kroner. Det gjelder i praksis deltidsansatte, husmødre og studenter.

Arbeidsavklaringspengene ytes for fem dager i uken etter ftrl. § 11-17 første punktum. Dagsatsen er lik årlige arbeidsavklaringspenger dividert med 260.

Det ytes barnetillegg til arbeidsavklaringspenger som Arbeids- og sosialdepartementet fastsetter størrelsen på, se ftrl. § 11-16 sjette ledd. Med 27 kroner per dag blir det 7020 kroner på årsbasis. Det er klart lavere enn barnetillegget til uføretrygd, som er på inntil 0,4 G per barn. Et slikt høyt barnetillegg ytes til dem som har rett til uføretrygd, men det er inntektsprøvd etter ftrl. § 3-26. Det ytes ikke ektefelle-tillegg til arbeidsavklaringspengene.

Arbeidsavklaringspenger skal normalt utbetales «etterskottsvis hver fjortende dag», se ftrl. § 22-10 fjerde ledd. Nav gis dermed muligheter til å holde tilbake arbeidsavklaringspenger overfor personer som ikke har oppfylt aktivitetskravene og meldeplikten.

Arbeidsavklaringspengene er pensjonsgivende inntekt og skattepliktig.

6.4.4 Særregler om «venteperioder»

Etter ftrl. § 11-13 første ledd gis arbeidsavklaringspenger til dem som fyller vilkårene i ftrl. §§ 11-5 og 11-6. Det er også nødvendig å oppfylle meldeplikten etter ftrl. § 11-7. Det samme gjelder aktivitetskravet i ftrl. § 11-8, jf. § 11-9.

Etter ftrl. §§ 11-13 andre ledd og 11-14 kan det gis arbeidsavklaringspenger i visse venteperioder. Det siktes her til ventetid under utarbeidelse av aktivitetsplan, før aktiv behandling kan starte, før arbeidsrettet tiltak kan starte, mens søknad om uføretrygd vurderes (maksimum fire måneder) og mens vedkommende søker arbeid (maksimum tre måneder).

6.5 Uføretrygd

6.5.1 Innledning

Et forslag om uførepensjon fra 1935 var knyttet til syketrygden. Sykepenger kunne bare ytes i ett år, og deretter skulle det kunne gis uførepensjon. Perspektivet var å se på uførepensjon som forlengede sykepenger.

Vilkårene for rett til uføretrygd er mer skjønnsmessige utformet enn de fleste andre trygdeytelsene. På samme måte som ordningen med arbeidsavklarings-

penger har uføretrygdordningen en mer heterogen målgruppe enn andre trygdeordninger, som eksempelvis alderspensjon og foreldrepenger.

Det er fem hovedvilkår som må være oppfylt for at en person skal ha rett til uføretrygd, som skal beskrives i fortsettelsen.

6.5.2 Vilkår

6.5.2.1 Tilknytning

Medlem på tidspunktet for kravsfremming: Den som krever uføretrygd, må vanligvis ha vært medlem i trygden de tre siste årene umiddelbart før uførheten inntraff, se ftrl. § 12-2 første ledd. Derfor kan man ikke «bo seg til» rett til uføretrygd, til forskjell fra hva som gjelder for retten til arbeidsavklaringspenger (sml. Narvland 2015 s. 186). Folketrygdloven bygger her på et forsikringsrettslig prinsipp: Folketrygden har bare ansvar for den uførheten som oppstår når en person har vært medlem i trygdeordningen de siste tre årene før forsikringstilfellet inntraff. Hvis en slik tilknytning til det norske trygdesystemet ikke har foreligget, forutsettes det at vedkommende var medlem i en utenlandsk trygde- eller forsikringsordning.

Det er gjort noen unntak fra dette vilkåret. Et av unntakene gjelder for flyktninger, se ftrl. § 12-2 andre ledd, jf. flyktningdefinisjonen i ftrl. § 1-7. Flyktninger kan nesten aldri make å få trygde- og/eller forsikringsytelser fra andre ordninger enn folketrygden. Utlendingers adgang til Norge og deres rettsstilling her er behandlet i *Velferdsrett II*, kapittel 9.

Ut fra flyktningssituasjonen de seneste årene vurderes det å gjøre reguleringsendringer i form av tilstramminger på vilkårssiden, se Arbeids- og sosialdepartementets høringsnotat utstedt 4. juli 2016. Det foreslås å heve kravet for rett til uføretrygd (samt pensjoner og arbeidsavklaringspenger) fra tre til fem år.

Et annet unntak omhandler unge uføre, se ftrl. § 12-2 tredje ledd bokstav a. For personer som er født uføre eller blir det før fylte 26 år, kreves det ikke medlemskap de tre siste årene før vedkommende ble ufør. For å ha rett til uføretrygd må vedkommende imidlertid ha vært medlem av trygden i minst ett år før krav settes fram, se ftrl. § 12-2 tredje ledd bokstav a.

Et tredje unntak omfatter personer som har vært i utlandet i kortere tid enn fem år, se ftrl. § 12-2 tredje ledd bokstav b. Bestemmelsen har særlig betydning for nordmenn som tar arbeid i utlandet i kort tid, og som blir uføre under utenlandsoppholdet eller det første året etter hjemkomsten.

Selv om vilkåret om forutgående medlemskap ikke er innfridd etter nasjonale

regler (folketrygdloven), kan bestemmelsene i trygdeavtaler og trygdeforordninger medføre at vedkommende har rett til uføretrygd. Her er det forordning 883/2004 som har størst betydning, se forordningens art. 6 og 45. Ved vurderingen av inngangsvilkårene skal medlemstid i andre EØS-land tas med i beregningen av forutgående trygdetid, ut fra sammenleggingsprinsippet.

Fortsatt medlemskap: For å få rett til uføretrygd er det også et vilkår at vedkommende fortsatt må være medlem i folketrygden, se ftrl. § 12-3 første ledd. En viktig del av begrunnelsen er kontrollhensynet: Under utenlandsopphold er det vanskelig for Nav å føre kontroll med om pensjonsmottakerne stadig fyller de medisinske, utføringmessige og ervervsmessige vilkårene for å beholde retten til uføretrygd.

Det er gjort unntak fra vilkåret om aktuelt medlemskap i folketrygden for personer som har hatt minst 20 års botid i Norge, se ftrl. § 12-3 andre ledd første punktum. For personer med mindre enn 20 års botid i Norge, og som har opparbeidet tilleggspensjon, ytes det en redusert pensjon etter ftrl. § 12-3 andre, tredje og fjerde ledd.

Etter forordning 883/2004 er det en utvidet adgang til å eksportere uføretrygd til personer som oppholder seg i EU/EØS-land. Det vises her til bokas punkt 2.2.3.3.

6.5.2.2 Alder

I likhet med sykepengene og arbeidsavklaringspengene stilles det aldersvilkår. For uføretrygd er aldersvilkåret regulert i ftrl. § 12-4. Her framgår det at den uføretrygd kan ytes til personer som har fylt 18 år, men ikke har fylt 67 år.

For personer som har fylt 62 år når kravet framsettes, er det et vilkår om tilknytning til arbeidslivet, se ftrl. § 12-4 andre ledd. Etter bestemmelsens første punktum kreves det da at medlemmet hadde en pensjonsgivende inntekt på minst folketrygdens grunnbeløp i året før uføretidspunktet eller minst tre ganger folketrygdens grunnbeløp i løpet av de tre siste årene før dette tidspunktet.

6.5.2.3 Sykdom, skade eller lyte

Et vilkår for uføretrygd er at uførheten må kunne tilbakeføres til «sykdom, skade eller lyte», se ftrl. § 12-6. Den ervervsmessige uførheten må dermed ha en medisinsk årsak, og det skal anvendes et sykdomsbegrep som er «vitenskapelig basert og alminnelig anerkjent i medisinsk praksis», se andre ledd første punktum. Det vises her til den generelle beskrivelsen av sykdomskravet i punkt 6.2.1. Mange av de presiseringene og eksemplene som er angitt foran under arbeidsavklaringspengene i punkt 6.4.2.3, vil ha overføringsverdi til forståelsen av sykdomsbegrepet i

ftrl. § 12-6. Bestemmelsens andre ledd andre punktum avgrenser uttrykkelig mot uførhet på grunn av sosiale og økonomiske problemer. Ved *psykososiale* lidelser må man vurdere om sykdomstilstanden eller de sosiale problemene er mest betydningsfulle, basert på hovedårsakslæren som beskrevet i punkt 6.2.2 og utdypet i punkt 6.5.2.5.

For å ha rett til uføretrygd er det videre et krav om en «*varig* sykdom, skade eller lyte» (uthevet her), se ftrl. § 12-6 første ledd. Bestemmelsen konkretiserer ikke selv hva som ligger i varighetskravet. Det må fastlegges i lys av andre rettskilder. Inspirert av engelsk rett inntok Kjønstad et syn om at 2–3 år ikke er tilstrekkelig, men at det på den andre siden ikke kreves livsvarighet. Han antydte at grensen normalt er på rundt sju år (Kjønstad 1992b s. 109). Synspunktet vant innpass i trygderettspraksis, slik som *Prolaps* (TRR 2002-2518), og er videreført i senere avgjørelser som *Paranoid schizofreni* (TRR-2003-3827) og *ME* (TRR-2014-2704). I *Omsorgsarbeider* (TRR-2011-333) ble synspunktet konsist formulert: «Varighetskravet er normalt 7 år.»

6.5.2.4 Nedsatt inntektsevne

Hovedvilkåret for rett til uføretrygd er at inntektsevnen er varig nedsatt med minst 50 prosent, se ftrl. § 12-7 første ledd. Loven stiller med dette krav om varig uførhet, om 50 prosent uførhet og om at uføregraden skal fastsettes etter en ervervsmessig vurdering. Vi skal se nærmere på fastsettingen av uføregraden, tidskravet og kravet til uførhetens omfang.

Fastsetting av uføregrad: Uføregraden skal fastsettes på grunnlag av en vurdering av evnen til å utføre inntektsgivende arbeid. Med *inntektsevne* forstås som nevnt evnen til å skaffe seg pensjonsgivende inntekt.

Ftrl. § 12-7 andre ledd anviser et *sammenlikningsperspektiv*: Det må foretas en sammenlikning mellom inntektsevnen før uføretidspunktet (inntekt før uførhet, IFU) og inntektene personen kan skaffe seg etter å ha blitt skadet/syk (inntekt etter uførhet, IEU). En reduksjon av inntekten fra eksempelvis 500 000 kroner til 200 000 kroner gir en uføregrad på 60 prosent.

For arbeidstakere fastsettes inntekt før uførhet (IFU) til personens normale årsinntekt i full stilling før uføretidspunktet, se ftrl. § 12-9 første ledd første punktum. For selvstendig næringsdrivende settes IFU til den gjennomsnittlige inntekten for de siste tre kalenderårene før uføretidspunktet til grunn, se ftrl. § 12-9 første ledd andre punktum. Til disse utgangspunktene kommer en rekke nyanser i bestemmelsens andre ledd, som vi ikke går inn på her.

Kapitalinntekt er uten betydning for uføregraden, men for selvstendig næringsdrivende kan slik inntekt komme inn under begrepet *pensjonsgivende inntekt*. Nedsett evne til å arbeide i hjemmet i form av vask, støvsuging, matlaging mv. gir ikke rett til uføretrygd. Den tidligere regelen om opptjening på slikt grunnlag i ftrl. § 12-8 ble opphevet fra 1. januar 2015. Opphevingen skyldes blant annet at regelen medførte en uønsket forskjellsbehandling der uføregraden ble bestemt av boligens størrelse og lettstelthet, og regelen viste seg i tillegg vanskelig å praktisere (Prop. 66 L for 2013–2014 s. 25).

Det skal ikke bare ses på den faktiske arbeidsinntekten, men også på mulighetene til å skaffe seg slik inntekt. Den som krever uføretrygd, har en plikt til å utnytte restarbeidsevnen. I denne helhetsvurderingen skal det «legges ... vekt på alder, evner, utdanning, yrkesbakgrunn og arbeidsmuligheter på hjemstedet eller andre steder der det er rimelig at vedkommende tar arbeid», se ftrl. § 12-7 tredje ledd første punktum. Hvis vedkommende ikke fullt ut utnytter sine muligheter, kan uføregraden bli satt lavere enn reduksjonen i den faktiske inntekten skulle tilsi.

Hovedprinsippet er at den uføre skal vurderes i forhold til «ethvert arbeid som han kan utføre», se ftrl. § 12-7 tredje ledd andre punktum. Krav om uføretrygd kan også avslås dersom det finnes annet arbeid som vedkommende kan utføre, «selv om det innebærer nedgang i lønn og yrkesmessig status» (Ot.prp. nr. 62 for 1990–91 s. 4).

Se nærmere om detaljene for uføreberegningen hos Haider (2006, 2014) samt Drazkowski (2011).

6.5.2.5 Årsakskrav: Tradisjonell hovedårsakslære

I likhet med sykepenger og arbeidsavklaringspenger oppstilles det årsakskrav for rett til uføretrygd. Man står overfor et dobbelt årsakskrav i ftrl. § 12-6. Det vil her si at det kreves årsakssammenheng både mellom medlemmets sykdom/skade/lyte og funksjonsnedsettelsen (årsaksledd 1) og mellom funksjonsnedsettelsen og den varige nedsettelsen av inntektsevnen (årsaksledd 2).

Selve *innholdet* i årsakskravet atskiller seg fra det som gjelder for sykepenger og arbeidsavklaringspenger. For uføretrygd gjelder den en tradisjonell (alminnelig) hovedårsakslære. Den går ut på at den mest dominerende faktoren utpekes som årsak i rettslig forstand. Når årsakskravet formuleres på denne måten, er det kun én faktor – den mest dominerende i årsaksbildet – som kan kvalifisere som årsak. Både i det første og det andre årsaksleddet gjelder det et slikt hovedårsakskrav. Til dette kommer to presiseringer:

Presisering 1: Hovedårsakslæren kommer først og fremst til syne i det første

årsaksleddet, det vil si i leddet mellom sykdommen og funksjonsnedsettelsen. Ved vurderingen av om inntektsevnen er nedsatt med minst 50 prosent, gir bestemmelsen i § 12-7 tredje ledd anvisning på også andre faktorer regnes med: «Ved vurderingen av hvor mye inntektsevnen er nedsatt, legges det vekt på alder, evner, utdanning, yrkesbakgrunn og arbeidsmuligheter på hjemstedet eller andre steder der det er rimelig at vedkommende tar arbeid.» Årsaksvurderingen for dermed en *noe annen karakter* i det siste årsaksleddet.

Presisering 2: Hovedårsakslæren er forskjellig *formulert* i de to årsaksleddene. I det første årsaksleddet (medisinsk tilstand – funksjonsnedsettelsen) brukes ordet «medført», mens ordet «hovedårsaken» brukes i det siste årsaksleddet (funksjonsnedsettelsen – inntektstapet).

6.5.2.6 Aktivitetstiltak

Folketrygdloven bygger på grunnideen om at uføretrygd ikke bør gis hvis det er mulig å få vedkommende i arbeid. De fleste har det best når de klarer å forsørge seg selv, og for samfunnet er det som regel billigere å bekoste hjelp til selvhjelp enn å yte en varig uføretrygd.

Etter ftrl. kap. 5, 10 og 11 gis det økonomiske stønader til medisinsk behandling, rehabilitering, attføringstiltak og andre arbeidsrettede tiltak. Behandling, opplæring og arbeidstrening gis på helseinstitusjoner, sosialmedisinske avdelinger ved sykehus, rehabiliteringsinstitusjoner, arbeidsmarkedsinstitutter og vernede bedrifter. Disse institusjonene er imidlertid ikke så godt utbygd at de kan motta alle som har behov for behandling, attføring og andre arbeidsrettede tiltak. Utdanningssystemet benyttes i betydelig utstrekning. Oppfølging hos helsepersonell og egen innsats er også viktig.

Etter ftrl. § 12-5 første ledd kan uføretrygd bare gis dersom vedkommende har gjennomført eller har forsøkt å gjennomføre «individuelle og hensiktsmessige arbeidsrettede tiltak uten at inntektsevnen er bedret». Unntak fra dette vilkåret gjelder bare dersom Nav finner at faktisk forsøkt eller gjennomgått attføring og andre arbeidsrettede tiltak av «åpenbare grunner ikke er hensiktsmessig». Det er tilstrekkelig at attføring ikke anses «hensiktsmessig».

Etter ordlyden i ftrl. § 12-5 første ledd knytter vilkåret om «åpenbare grunner» seg til tilfeller der den funksjonshemmede ikke har forsøkt arbeidsrettede tiltak. Høyesterett har i *Plexusskade* (Rt. 2010 s. 113) oppstilt et slikt krav også hvor den funksjonshemmede har forsøkt slike tiltak flere ganger. Førstvoterende uttalte at det materielle kravet om åpenbare grunner «i utgangspunktet [er] det samme som når attføring ikke tidligere har vært forsøkt», men tilføyde for så vidt gjaldt bevis-

vurderingen, at «det faktiske grunnlaget for å vurdere om attføringsvilkåret er oppfylt vil kunne være bedre når attføring har vært forsøkt enn når ingen forsøk har vært gjort» (avsnitt 73).

6.5.3 Utmåling

Utgangspunkter: Dette punktet belyser hovedprinsipper for utmålingen av uføretrygd. Ved beregningen av denne tas det utgangspunkt i pensjonsgivende inntekt de fem siste kalenderårene før uføretidspunktet. Hovedregelen om uføretidspunktet er regulert i ftrl. § 12-8 første ledd. Skjæringstidspunktet er da inntektsevnen ble varig nedsatt. Ved fastsettelsen av beregningsgrunnlaget legges de tre beste inntektsårene til grunn, se ftrl. § 12-11 første ledd.

Pensjonsgivende inntekt som overstiger 6 G i et kalenderår, skal ikke medregnes i grunnlaget for uføretrygd. Her ses en forskjell fra beregningen av arbeidsavklaringspenger, der «taket» på 6 G gjelder gjennomsnittet.

Grunnlaget for uføretrygden skal reguleres i samsvar med senere endringer i grunnbeløpet, se ftrl. § 12-11 sjuende ledd, jf. § 1-4.

Etter ftrl. § 12-13 første ledd ytes det i utgangspunktet uføretrygd med 66 prosent av grunnlaget etter ftrl. § 12-11. Til dette kommer enkelte presiseringer og nyanser: Minste årlige ytelse er 2,28 ganger G (ordinær sats) for personer som lever sammen med en ektefelle. Likestilt med et ekteskap er samboerforhold som har vart i minst tolv av de siste 18 månedene, se ftrl. § 12-13 andre ledd første punktum. For andre er den minste årlige ytelsen 2,48 G (høy sats) etter ftrl. § 12-13 andre ledd tredje punktum. Begrunnelsen for denne differensieringen er at to som kan dele på utgifter til hushold mv., anses å komme rimeligere ut av det enn enslige som må stå for det hele alene (se blant annet Prop. 11 L for 2015–2016 kapittel 2).

Full uføretrygd tilstås ved 100 prosent uførhet (ftrl. § 12-13 femte ledd, jf. § 12-10) og når medlemmet har 40 års trygdetid (ftrl. § 12-13 fjerde ledd, jf. § 12-12). Er trygdetiden kortere enn 40 år, reduseres uføretrygden forholdsmessig etter ftrl. § 12-13 fjerde ledd første punktum. Unntak gjelder for flyktninger, se ftrl. § 12-13 fjerde ledd første punktum, jf. § 1-7.

Flyktnings situasjonen de seneste årene har gitt grunnlag for revurderinger av dagens regelverk, og da i form av systemomlegginger og økonomiske tilstramminger på utmålingssiden, se Arbeids- og sosialdepartementet høringsnotat utstedt 4. juli 2016. I tillegg til å innstramme selve retten til ytelser foreslås det at folketrygdlovens særskilte bestemmelser angående uføretrygd (og arbeidsavkla-

ringspenger) for personer med flyktningstatus bør erstattes med ordningen med supplerende stønad.

Hvis uføregraden er lavere enn 100 prosent, fastsettes uføretrygden til en forholdsmessig del etter ftrl. § 12-13 femte ledd. Med 30 års trygdetid blir det altså reduksjon med 25 prosent. Uføretrygd reduseres forholdsmessig også i de tilfellene uføregraden er mindre enn 100 prosent, se ftrl. § 12-13 femte ledd. Dersom den som krever uføretrygd, har 40 års trygdetid og en uføregrad på for eksempel 50 prosent, tilstås dermed 50 prosent av full uføretrygd. Det ytes ikke uføretrygd når pensjonsgivende inntekt utgjør mer enn 80 prosent av inntekt før uførhet, se ftrl. § 12-14 tredje ledd.

For alvorlig syke personer som har blitt uføre før fylte 26 år, finnes det særregler i ftrl. § 12-13. Uføretrygden beregnes da etter reglene her, om det gir høyere utbetaling. Sivilstanden avgjør størrelsen på minsteytelsen. Personer som lever sammen med ektefelle eller samboer, får en minste årlige ytelse på 2,66 G, mens enslige får en minste årlige ytelse på 2,91 G.

Særlig om reduksjon av uføretrygd på grunn av inntekt: Før 2015 gjaldt det en friinntekt som svarte til grunnbeløpet. Dermed utgjorde grunnbeløpet inntektsgrensen for hva medlemmer med hundre prosent uføretrygd kunne ha i inntekt det enkelte året uten at uføregraden måtte bli revurdert. Dersom medlemmet hadde gradert uføretrygd, var inntektsgrensen et grunnbeløp tillagt den inntekten som Nav forutsatte at vedkommende kunne ha ved siden av sin graderte uføretrygd. Reglene om reduksjon av uføretrygd var en av de viktigste endringene ved overgangen til nye regler i 2015.

Etter ftrl. § 12-10 skal det fastsettes en *inntektsgrense* som svarer til inntekt etter uførhet (§ 12-9 tredje ledd) tillagt 40 prosent av grunnbeløpet per kalenderår (§ 12-14). Inntektsgrensen er forventet inntekt + fribeløpet på 0,4 G. Har for eksempel medlemmet kun blitt delvis ufør og kan tjene 160 000 kroner etter skaden eller sykdommen, blir inntektsgrensen 160 000 kroner + 37 030 kroner (0,4 G), som samlet utgjør 197 030 kroner. Den uføretrygdede i eksemplet her kan dermed tjene 197 030 kroner ved siden av uføretrygd uten at denne blir redusert.

Ved inntekt som *overstiger* inntektsgrensen skal uføretrygden reduseres, etter reduksjonsregelen i ftrl. § 12-14 andre ledd. For en nærmere beskrivelse av denne regelen, se Narvland (2015 s. 208–213).